

»SLOVENE« voljo
po pošti na vse strani Jago-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . K 180—
za pol leta 90—
za četrt leta 45—
za en mesec 15—
K. inosmetvo celoletno K 240—
Sobotna izdaja: za
za celo leto K 30—
za inosmetvo 35—

SLOVENE

Inserati:
Bosnijskega potovanja (30 mm
široka in 3 mm visoka ali sje
prostor)
na enkrat po K 6—
postojna št. po K 6—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglaš 50/50 mm K 25.
Ishaja vnak dan izvenredni po-
vedeljak iz dan po pramiku,
ob 5. uri jutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 5/III.
Nakopila se ne vračajo; nebrankirana pisma se ne
vračajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hrane,
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 346 za oglaš,
avstr. in češke 24.797, ogr. 29.511, bosn.-herc. 7583.

Demarkacijska črta.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Celovec, 3. avgusta. Danes bi se bila imela odpreti demarkacijska črta. Nemško prehojstvo je črto že zapustilo.

Snoči je bil v hotelu »Gangwirth« shod koroških beguncev, ki ga je otvoril avstrijski delegat linjski kapitan Peter z besedami: »Die Schranken sind gefallen.« Te besede so zborovalci sprejeli z gromovitim »hura«, »hell« ter žarečimi obrazi. Danes zjutraj je drlo nešteto ljudstva z nahrbtniki proti Vetrinju, kjer so se mogli na lastne oči prepričati, da demarkacijska črta še obstoji. V Celovec so se vračali razočarani.

Včeraj in danes so pokupili Celovčani po bankah ves jugoslovanski denar, v nadi, da gredo kupčevat v Jugoslavijo.

Obire pri sestavi vlade.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Belgrad, 3. maja. Včeraj je dobil dr. Vesnić mandat za sestavo koncentracijske vlade. Danes se je pogajal z radikalnim klubom. Radikalci kakor tudi Narodni klub so izjavili, da vstopijo v vlado, ki bi jo sestavil dr. Vesnić.

Belgrad, 3. avgusta. Demokratska zajednica je imela sejo, v kateri je sklenila, da ne popusti od svojih zahtev glede agrarnega vprašanja. Vsled tega sklepa demokratske zajednice se nahaja dr. Vesnić v istem položaju kakor takrat, ko je regentu vrnil mandat za sestavo vlade.

Belgrad, 3. avgusta. Danes je dr. Vesnić konferiral z Davidovičem, ki mu je razložil nazore demokratske zajednice v agrarnem vprašanju. Vesnić mu je predlagal, naj se to vprašanje odstavi z dnevnega reda in prepusti v rešitev konstituenti. Konferenca se je končala brez uspeha. V političnih krogih prevladuje mnenje, da je zelo malo možnosti, da bi se Vesniću posrečilo sestaviti kabinet, ker je demokratom več do njihovih strankarskih interesov in demagogije, kakor do interesov države.

Belgrad, 3. avgusta. Čuje se, da bo Vesnić v slučaju, če se mu ne posreči sestaviti koncentracijsko vlado, poverjen mandat za sestavo vlade s parlamentarno zajednico.

Mažarski napad.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Maribor, 3. avgusta. V noči med 1. in 2. avgustom so Mažari, kakor je Vaš dopisnik poizvedel pri zanesljivih pričah, vdrti pri Hodošu in še na enem kraju v našo ozemlje in napadli našo obmejno postojanko. Posrečilo se jim je ujeti dva naša moža. Naša četa je poklicala pomoč, oprostil naša dva ujetnika in vrgla Mažare preko meje. V naših rokah sta ostala dva mažarska ujetnika. Kakor se mi je zatrjevalo, so oblasti ukrenile vse potrebno, da se taki poskusi v bodoče ne bodo več mogli ponavljati nezakonovani. Ali imamo v tem slučaju posla z roparsko tolpo ali z mažarskimi četami, nisem mogel zanesljivo dognati. (Op. ur. To poročilo je značilno, ker prihajajo slična poročila z več mejnih jugoslovanskih točk.)

Laške nakane.

Italijanski generalni štab je te dni odkril svetu svoje tajne in prikrite načrte. Generalni štab v Rimu ima v Florenci ravnateljstvo svojega »Istituto geografico Militare«, kateremu je naloženo, da vodi monografije in sezname vojaških vodnikov v goriškem ozemlju. Italijanski vojaški geografski zavod v Florenci je poslal po pošti županstvu na Jesenicah, v Plavžu, v Koroški Beli, v Hrušici in na Planini velenim ferman, datiran 8. julija t. l., v katerem je pisal med drugim navedenim občinam: »Podpisano ravnateljstvo namerava izdati »Monografijo Julijske Benečije«. Izvolite zato poslati monografije in imena vodnikov podrejenemu uradu v Gorici.« Po zivu so priložili tudi vprašalne pole. v ka-

terih zahtevajo, naj se županstvu pojasni, koliko prebivalcev šteje občina, koliko živine in koliko vojakov je nastanjenih v posameznih krajih. Koliko vojakov je mogoče nastaniti v javnih in v zasebnih stanovanjih, koliko slame je na razpolago, koliko vodnjakov, vodovodov in javnih in zasebnih peči je tam. Italijanski generalni štab se zanima za bolnišnice, za tvornice in električne centrale. Rad bi tudi izvedel, kje so nastanjeni naši vojaki, orožniki in finančni stražniki in vprašuje, kakega duha da so in kako se obnašajo.

Ker je razposlal opisana vprašanja v Florenci poslujoči vojaški geografski zavod, je s tem dokumentom očitno dokazano, da bo storil italijanski generalni štab vse, da zasede gorenjsko kotlino z Bledom in z Bohinjem, kar potrjuje tudi okolnost, da so nedavno poskušali Italijani zasesti veleno strategično točko Rateče in da so kmalu po prevratu pripravili vse, da bi bili zasedli Jesenice, kar se jim vsled pazljivosti naših oblasti ni posrečilo. Iz tega dragocenega vojaškega dokumenta je razumljiva tudi politika italijanske diplomacije.

Celovško pismo.

Celovec, 31. julija 1920.

Poglavja o lakoti bodi torej konec, kajti v Celovcu pričakujejo, da bo v kratkem vsega v izobilju. — Ne bom sicer trdil, da bo to res; res pa je, da imajo pripravljene- ga Nemci nekaj zalog raznega blaga, ki ga hočejo porabiti v agitacijske namene v pasu A potem, če bi se opustila demarkacijska črta. Omenim naj še k večjemu, da tudi po morebitni opustitvi demarkacijske črte naša stvar v pasu A stoji tako trdno, da ni niti trenutka dvoma, da je cona A že naša, ne da se le bo!

Seveda napenjajo Nemci vse sile in svoje zadnje moči, da bi se zadnji hip prevarili deloma z laskanjem deloma s terorjem, in z denarjem, — omahljivcem. Kar je naših — cela armada zavednih jih je — ti stoje neomajno liki naše gore. Kak omahljivcem se bo dal pač vjeti, a na take mi že tako nismo računili.

Pa pogledajmo nekoliko sredstva, s kojimi hočejo operirati Nemci. Predvsem se govori — in utegne biti tudi res — da je skrahirana Nemčija dala na razpolago celih 6 (šest) milijonov mark v agitacijske namene. — Če uvažujemo nemško žilavost, ki se ni in se ne bo nikoli odrekla svojemu načrtu »vom Belt zur Adria«, ni dvoma, da bo omenjena govorica resnična. —

Da je na kupe denarja pripravljenega — bodi dokaz to, da ponujajo Nemci omahljivcem, delavcem, poslom, kar po 1000 K, da jih podkupijo za glasovanje in prid nemške Avstrije. Nisem poklican, da presojam, če je tako podkupovanje dopustno ali ne. To je stvar antantne komisije.

Sporočila se mi, da imajo pripravljene- ga Nemci že pet vagonov sladkorja, ki ga vržejo po otvoritvi demarkacijske črte v cono A. Da bodo skušali operirati s cenami, je gotovo. Naj navedem znan mi slučaj. Na Otoku ob Vrbskem jezeru so mi pripovedovali, da so oddajali Nemci seveda preko jezera vtihotapljeni sladkor po 8 K kilogram. Le tepec bo verjel, da imajo Nemci sladkor in po tej ceni, ko ga dobiva Celovčan sploh samo po 40 dkg na mesec in ga plačujejo pod roko po 120 K kg, če se sploh še dobi. — Recimo torej, da doplača v takih slučajih agitacijski fond pri vsakem kilogramu 92 K! Ali vidite, Vi rojaki tam preko Karavank, Vi, ki v teh časihimate drugega posla nego prekljati se v brezplodni in nam tukaj silno škodljivi polemiki; — ali vidite to — res uvaževanja vredno delo Nemcev? —

Dalje imajo Nemci pripravljene- ga več cistern petroleja, ki ga sicer tudi sami kravo potrebujejo. majo že več vagonov ciklorije, vžigalic itd. Imajo pa tudi že več vagonov moke! To je treba vzeti posebno na znanje. Odkod bi pa naj Nemci — berači — vzeli moko? Skoro ni dvoma, da je to naša — jugoslovanska moka, za koju je dobila Avstrija dovoljenje izvoza iz naše države. Ali pa so to morda skrite zaloge še od naše lanske zasedbe? Fakt je, da s

svojo moko Nemci šariti in bahati ne morejo, ker je nimajo. —

Ne morem si kaj, da bi ne omenil še enkrat celovskega trga. — Nekoliko zelenjave in cvetja se dobi; nekaj več kumar in buč; — sadja zelo malo ali nič.

Naj omenim končno še pogovor nekega gospoda v mestnem gledališču s sosedom damo pri slabi predstavi »Freischütz«, ki sem si jo ogledal. Gospod pravi: Na ja, es werden wohl die letzten Vorstellungen sein. (No ja, bodo to pač zadnje predstave). Dama na to: Ja, wieso? (A, zakaj?) Odgovor: Ja, dann, wenn die Slaven kommen, — dann... (Da, potem, če pridejo Slovenci, — potem...). Pogovor je s tem dosegel vrhunec, in bil obenem končan. —

Ali bo demarkacijska črta odprta? — Nemci so pričakovali tega že v soboto. Upajmo, da ne! — A naposled — če tudi. — Nekaj dni, magari tednov, bodo pijani s tujo pomočjo pridobljenega psevdospeha. — Tem hujši bo kasneje maček. O tem sem prepričan. — F. K.

Tečaj S. K. S. Z.

Danes se prične tečaj S. K. S. Z. ob devetih dopoldne v mali dvorani Ljudskega doma z naslednjim sporedom:

- V sredo:
1. Socializem, poroča pov. dr. Andrej Gosar;
 2. Pučka prosveta, poroča dr. Knivald;
 3. Versko poglavljenje, poroča vseučiliški profesor dr. Josip Ujčič;
 4. Politika, poroča dr. Franc Kulovec;
 5. Gospodarske škole, poroča Mihael Ivšič;
 6. Načrti izobraževalnega dela za bodočnost, poroča predsednik SKSZ profesor Ivan Mazovec.

Na prehrani bodo udeleženci v Marjanišču, prenočevali bodo deloma v Marjanišču, deloma v semenišču. Nadaljne podrobnosti in navodila prejmejo udeleženci pri tečaju.

K predavanjem so vabljeni vsi prijatelji naše prosvetne organizacije.

Laški načrt za rešitev jadranskega vprašanja

Trst, 2. avg.

Po laškem časopisu se je raznesla vest, ki jo je baje dobila »Nuova Stampa« iz Belgrada, češ, da je jugoslovanski minister za vnaje stvari, dr. Trumbić, tekom spajske konference skušal doseči obnovitev neposrednih pogajanj med Jugoslavijo in Italijo v svrhu rešitve jadranskega vprašanja, da pa je italijanski minister za vnaje stvari conte Sforza, odklonil pogajanja. Rimska »Tribuna« je takoj naslednji dan objavila očitno pristojne strani prihajajočo izjavo, da vest o odklonitvi neposrednih pogajanj med Jugoslavijo in Italijo nikakor ne odgovarja resnici. Z druge strani pa se zopet poroča, da se je dr. Trumbić obrnil na vrhovni svet mirovne konference, da bi se sklicala posebna konferenca v svrhu rešitve jadranskega vprašanja. Kakor se poroča iz Rima, se v nekaterih rimskih krogih smatra ta vest za verjetno, toda ti krogi menijo, da ta zahteva ni prišla o pravem času, češ, da ima vrhovni svet mirovne konference sedaj druge važne stvari na dnevnem redu. V ostalem pa da se jadransko vprašanje, ki zanima predvsem Italijo, ne more obravnati na tak način ko kako tešinsko ali alandsko vprašanje. Rimsko poročilo zaključuje z besedami: »In Italiji se niti ne mudi za pogajanja.«

Ali se Italiji v resnici ne mudi za pogajanja o jadranskem vprašanju, o tem bi se dalo govoriti precej, kajti če je katera država potrebna ureditve znotraj in zunaj, je gotovo Italija prva, ki jo najbolj tišči ta potreba, in da se v italijanskih političnih krogih venomer razpravlja o ureditvi jadranskega vprašanja, je najboljši dokaz ta, da je najti danzadnem v italijanskem časopisu izjave in mnenja raznih strank in politikov, kako nai bi se

stvar rešila, da bi več koristila in manj škodovala Italiji. Tako imamo n. pr. v prav zadnjem času na razpolago izjavo nekega uglednega poslanca stranke obnove, tičeče se jadranskega vprašanja.

Laška zbornica je namreč sprejela izpremembo poslovnika, po katerem se namesto dosedanjih »zborničnih uradov« (»uffici della Camera«), ki so imeli nalogo preresetavati zbornici predložene predloge, uvajajo odseki, v katere pošilja- jo zbornične stranke svoje zastopnike sorazmerno številu poslancev, ki jih štejejo. V ta namen morajo poslanci sedaj podati izjavo, h kateri stranki pripadajo. Tako se je Giolitti izjavil za liberalno-demokratsko stranko. Poslanci, ki ne podajo izjave o pripadnosti h kaki stranki, tvore takomenovano »mešano skupino«. Ob priliki te opredelitve je torej neki ugleden poslanec »stranke obnove«, za katero se pričakuje, da se bo vsaj od časa do časa vezala z reformistiško socialnodemokratsko in najbrž tudi radikalno stranko, podal naslednjo izjavo o stališču stranke glede na jadransko vprašanje:

»Rešitev jadranskega vprašanja se mora iskati uporabljajoč londonski dogovor kot podlago za pogajanja in kot jamstvo za dosego spodaj označenih dosežkov. Glede rešega vprašanja stoji stranka obnove na stališču, da je edina rešitev aneksija mesta in njegovega pristanišča. Stranka smatra za potrebno, da se reška skladišča in velike železniške žile, ki neposredno vežejo reško in tržaško pristanišče z ozemlji bivše avstro-ogrske monarhije, izroče v zadržno upravo, v kateri naj bi bili sorazmerno udeleženi sami sosedi, neposredno zainteresirani narodi in ki naj bi izključevala umetno konkurenco med reškim in dalmatinskimi pristanišči. V dalmatinskem vprašanju je potrebno zagotoviti Zadru enak položaj ko Reki in z neposrednimi dogovori med Italijo in Jugoslavijo, katerih izvrševanje naj bi nadziralo stalno razsodišče, v katerem bi bili obe strani enako zastopani, naj bi se zajamčile naravne pravice in enakopravnost Italijanom v Splitu, Šibeniku, Trogiru in Krku. Z obojestransko pogodbo naj se zagotovi vsakemu državljanu, ki se izjavi za Italijana ali Slovana, na tej ali oni strani nove meje, enakopravnost in svoboda narodne kulture. Jadran naj se ponevtrali, izvenzemski vhod, in naj se priklonijo Italiji otoki, ki so potrebni za zavarovanje italijanske obali in Zadra, če bi se ne izpolnjevala nevtralizacijska pogodba. Stranka stoji na stališču, da bi bilo treba obso- diti kot nasprotujočo stvari miru, pravi narodov, razlogom vojne in življenjskim koristim Italije vsako smernico italijanske znanje politike, ki bi šla na neposredno ali posredno sodelovanje pri kateremkoli poizkusu na upostavitve Avstro-Ogrske.«

Zabeležujem to izjavo, ker podaja nekatere nove misli, ki jih doslej še ni bilo na dnevnem redu, kakor n. pr. ono o zadržni upravi in Trst in Reko vodečih železnici s strani neposredno zainteresiranih narodov. Preko Jugoslavije v Trst in Reko vodeče železnice, torej jeseniško, gorenjsko progo, južno železnico in progo Reka—Zagreb—Mažarska naj bi upravljala nekaka železniška zadruga, v kateri naj bi bila zastopana seveda predvsem Italija, potem pa tudi Avstrija in Mažarska, morda tudi še Češkoslovska. V kakšnem razmerju bi bila neki udeležena Jugoslavija? — Priklonitev Zadra Italiji ni nič novega, a naravnost sijajno pa je ponevtrljenje vsega Jadrana, izvzemši vhod. To ne pomeni nič drugega, ko da Jugoslavija ne bi smela imeti v Jadranu nikakršne pomorske, da niti obrežne obrambne sile, dočim pa naj bi Italija imela vso pravico zapiranja vhoda v Jadransko morje in naj bi poleg tega še dobila vse tiste otoke v Jadranskem morju, ki bi jih smatrala potrebne za varstvo svoje lastne obali in Zadra. Ost izjave o politični smernici na upostavo Avstro-Ogrske je v svojem bistvu naperjena pač proti Francoski, kateri v Italiji prav radi pripisujejo podpiranje stremljenj po uostavi Avstro-Ogrske,

Kaj pravite: dr. Trumbić se gotovo z obema rokama oprime teh lepih ponudb laške »stranke obnove«!

Nemčija.

Izjave zunanjega ministra.

LDU Berlin, 3. avgusta. (DunKU) Zunanji minister dr. Simons je v razgovoru z zastopnikom lista »Berliner Tageblatt« izjavil glede razmerja med Nemčijo in Italijo: Nemčija upa, da bodo med njo in Italijo v najkrajšem času nastopili normalni odnosi. Oviru za zaupljive odnose bi nastala le tedaj, ako bi se z nemško južno Tirolsko postopalo tako, da bi moglo to ogroziti njeno samobitnost. Upati je, da bo italijanska vlada, zvesta svoji tradiciji, priznavala nezastarljive pravice naroda do ohrane samobitnosti. Glede razmer z Rusijo je izjavil minister, da je ljudski komisar Čičerin v Berlinu mudečega se zastopnika sovjetske vlade Koppa z brezlično brzotavro pooblastil za pogajanja z nemško vlado. Glede nevtralnosti Nemčije je naglašal Simons, da bo Nemčija trdno vztrajala pri nevtralnosti proti Rusom in Poljakom. Kršitev nemške nevtralnosti bi imela meščansko vojno za neposredno posledico. Nemška vlada je poljski in ruski vladi ponudila, dati na razpolago sredstva za boj proti nalezljivim boleznim. Izvedba te namere pa je jako težka, ker se morejo zdravila pošiljati samo z zrakoplovi, kar pa je po mirovni pogodbi zabranjeno. Po členu 117. versailleske pogodbe se vzhodno vprašanje ne bo moglo rešiti, ne da bi se pritegnila Nemčija. Kar se tiče Amerike, smatra Nemčija za važno, da se proglasi konec vojnega stanja, preden prične Nemčija katerakoli uradna pogajanja.

Politične novke.

— Vladna kriza in Protić. »Hrvat« od 3. t. m. priobčuje iz Beograda informacije, po katerih je Protić v svoji večerajnji avdienci regentu razložil stališče parlamentarne zajednice, zlasti glede zahteve, da se begom plača odškodnina in da se seljakom odvzamejo begovska zemljišča. Večera dopoldne je imel tudi radikalni klub sejo, pri kateri sta bila navzoča Protić in dr. Vesnić. Na seji je bila sprejeta formula glede rešitve agrarnega vprašanja, predvsem z ozirom na bosanske agrarce. Ta formula se bo pri razgovorih z demokrati naglašala kot prva in glavna zahteva. Ako ne pride do sporazuma na tej podlagi, se pogajanja ne bodo nadaljevala. V tem slučaju bodo sestavili kabinet člani parlamentarne zajednice. V svrhu nadaljnjih pogajanj so demokrati določili Ljubo Davidovića. To dejstvo govori, da bi demokrati mogli pristati na formulo dr. Vesnića. Medtem je Protić odpotoval v Krapinske Toplice. Tu namerava ostati mesec dni. Odhod iz Beograda mu je dovolil sam regent, kateremu pa se je Protić obvezal, da na regentovo željo prekine svoj dopust in se vrne v Beograd.

»Narodno Delo« priobčuje iz Beograda, da Protić najbrže ne stopi v novi kabinet, ker je potreben odmora in je zato sklenil, da porabi to leto v počitek. To bo samo začasno, ker namerava še nadalje politično delovati. Demokrati menijo, da stopi mesto njega v kabinet kot minister za konstituanto član Narodnega kluba dr. Polić, a radikali da v tem slučaju dobe ministrstvo za šume in rude. — Kar se tiče Vesnića, se splošno govori, da bo kos vsem težkočam. — LDU.

— Vesničeva zahteva. Na sestanku dr. Vesnića z Davidovičem se je dosegel spo-

razum skoraj v vseh točkah, razen v agrarnem vprašanju. Dr. Vesnić je nekako ublažil prejšnje zahteve Protičeve glede rešitve agrarnega vprašanja, zlasti v Bosni in Hercegovini. Dr. Vesnić je zahteval, da se ima begom izplačati dolžni hak in da se imajo seljaki, ki so samolastno zasedli begovsko zemljo, smatrati kot najemniki. LDU

— Kakšna je milijonarska deputacija? Vsakdo nima sreče, da bi se sukal v družbi milijonarjev, ki je sprejela iz Beograda prihiteloga ministra dr. Kukovca v avdienci. Ta slikoviti prizor se nam je vendar ohranil, očividec nam ga popisuje v »Slov. Narodu« tako-le: »Mi smo to deputacijo videli, pa ni prav nič po milijonarsko izgledala. Pač pa je napravila vtis skrajno razburjenih mož in žena, ki ne vedo, zakaj se jim greni življenje. Ljudje so tako obupani, da se morajo smiliti vsakomur; so pač med njimi uradniki, obrtniki, trgovci. Eni so kot uslužbenci »milijonarjev« žrtve SLS, ker ta stranka meni, da treba uslužbenca kaznovati za greh delodajalca. Drugi so milijonarji po milosti dr. Gosarja in Howanskoga. Le nekaj je med njimi pravih milijonarjev, ti bi že zidali, če bi šlo. Država ne more zidati, kako naj drugi? Med temi milijonarji so torej precejšnje razlike, so pravi in nepravi, a vsi so »skrajno razburjeni«, tudi pravi, vsem se »greni življenje«, tudi pravim, vsi so »obupani, da se morajo smiliti vsakomur« — tudi pravi se dr. Kukovcu smilijo. Kdaj je še liberalno glasilo pisalo s takim usmiljenjem o onih bednih ljudeh, ki so tako daleč od vsakega suma bogastva, da stanujejo v vagonih, barakah in kletah? Zakaj dr. Kukovec ni šel k njim gledat, kako se imajo? Tam bi videl, kaj je »skrajna razburjenost«, tam bi se prepričal, kako se ljudem »življenje greni«, tam bi si lahko ogledal resnični obup. Dr. Kukovec je dober človek, kakor dokazuje usmiljenje, ki ga je občutil v avdienci pri milijonarjih, razburjenih zato, ker jim vlada sega v žep — kaj bi šele občutil isti dr. Kukovec, če bi obiskal vagone ali eno noč prenočil tamkaj? Socialni minister, ki se je topil ginjenja, ko je videl razburjenje, povzročeno po dobičakarstvu, po bojazni pred izgubo majhnega dolca velikega premoženja, ta socialni minister naj bi pogledal razburjenje mater z mnogoštevilno družino in obup otrov, ki so brez stanovanj! O njih bi se prepričal, da se »morajo smiliti vsakomur«. Pa tja, kjer so taki ljudje, dr. Kukovec ne gre!

— Bi že, če bi mogli! »Slov. Narod« trdi, da bi milijonarji že zidali, če bi mogli, pa je opeka predraga... itd. Dobro. Naredba ocialnega poverjenika zahteva, da v slučaju, če nočejo zidati, položijo v stanovanjski sklad 50.000 K, a oni tudi tega nočejo. Ali ne morejo dati 50.000 K, ker je opeka predraga. Kaj bi sploh hoteli storiti? Lahko je reči: Država naj zida! A država ne more ničesar brez davkov, katere bi morali plačati seveda zlasti vojni dobičkarji in milijonarji, katerim je pa liberalni minister dr. Kukovec naloženo stanovanjsko dajatev odpustil! Iz nič ni nič, kakor ni mogoče iz liberalca iztisniti liberalnega čuta, pa naj bo to ljubljanski milijonar ali socialni minister dr. Kukovec!

— Namere dr. Kukovca. Ko so ljudje, nastanjeni po vagonih in podstrešjih kakor podgane, zavpili, je dr. Kukovec prihitel milijonarjem na pomoč in je ukrenil, kakor poročajo liberalni listi, to-le: »Da zmanjša riziko investiranega kapitala in poceni stavbe, je izdal minister za socialno politiko naredbo, ki oprošča za dolgo dobo vsega davka vse nove stanovanjske hiše. Razun tega določa naredba, da imajo nove zgradbe privilegij, da jih ne more nobena

oblast rekvirirati in da za nje ne veljajo ev. predpisi glede visokosti najemnine. Lastniki takih zgradb imajo neomejeno pravico svobodnega razpolaganja s stavbami v vsakem oziru; nihče jim ne more in ne sme krstiti te pravice. Na ta način je omogočeno, da postanejo nove hiše klub ogromnim investicijskim stroškom, vendarle aktivno imetje, ki ima v sebi vse pogoje rentabilnosti. Minister za socialno politiko upa, da se bo vsled tega kapital v bodoče bolj plasiral v stavbeni stroki, kakor je to sedaj.« Pri teh svojih načrtih je torej socialni minister zlasti skrbel, kako bi zmanjšal »riziko kapitala« in kako bi dobro »plasiral denar, kar ga preostaja milijonarjem. Že iz tega je razvidno, da bi taka rešitev stanovanjskega vprašanja pomenila novo življensko breme, kajti »dobro plasirati« denar, pomeni v kapitalističnem narečju oduševstvo. Kaj bi se zgodilo, če bi se zgornji načrt tega famoznega socialnega ministra izvršil? Milijonarji bi zidali, bi nastavili, ker hočejo svoj kapital po intencijah dr. Kukovca dobro »plasirati«, velikanske stanarine, bi sami ostali v svojih dosedanjih stanovanjih, kjer bivajo napol zastoni, in v nove dražje hiše bi morali tisti, ki so danes brez strehe. Ta Kukovečeva naredba pravi na kratko možu iz vagona: Če hočeš imeti stanovanje, ga zidaj sam! Moji milijonarji ti ga ne bodo!

— Samostojna kmetijska obrt. Obrtnik iz Ribnice nam piše: V nedeljo 27. julija dopoldne je samostojna kmetijska stranka sklicala obrtnike iz celega sodnega okraja v Ribnico k Cenetu. Zbralo se nas je nekaj nad dvajset. Večina nas je bila takih, ki nismo niti vedeli, odkod prihaja vabilo, ker se je v njem odločno poudarjalo, da naj pridejo na shod vsi obrtniki brez ozira na politično mišljenje. Vendar vabilci niso mogli dolgo časa skrivati svojega samostojnega perja. Naenkrat so v obliki »Kmetijskega lista« in njegovih položnic pobelili zborovalni prostor, obetajoč obrtnikom, da bodo imeli v »Kmetijskem listu« svoj kotic, ki jim bo nadomestoval strokovni list. Zato naj ga naroči! Ko smo doznali to čudno »nevtralnost«, smo jo drug za drugim odkurili, ostalo jim je nazadnje tako pičlo številce liberalnih obrtnikov iz Ribnice in Sodražice, da niti pripravljenege odbora za ustanovni občni zbor niso postavili. Kako so se vendar gospodje iz »samostojnega« tabora izpremenili! Pred kratkim so se še udarjali na edino kmetijsko prsa, danes so jim pa že obrtniki dobro došli. Slabo razpoloženi so jo samostojni iz Ribnice popihali v Velike Lašče, kjer so zopet poskušali svojo srečo. Ali jim je bila tam milejša?

— Borba za šolo. V holandski zbornici je bil sprejet s 70. proti 3 glasovom predlog, da so zasebne šole enakoveljavne in enakopravne državnim in sicer v pravnem kakor tudi v financijelnem oziru. S tem je 40 letno prizadevanje ondotnih katoličanov doseglo popolno zmago.

V mestu Plauen na Saškem je 11. junija t. l. vlada kratkoma spremenila ondotno katoliško šolo, ki jo obiskuje 800 otrok v simultano. Ugovor katol. šolske občine je ostal brezuspešen. Odlok naj bi se takoj izvršil, otroci naj bi se takoj potaknili v protestantske šole. 29. junija so se sešli starši omenjenih otrok k skupnemu protestnemu zborovanju ter sklenili po dobrem preudarku kratko resolucijo: »Mi katoliški starši pošiljamo svoje otroke samo v katoliško šolo. Katol. verske šole si ne damo zadušiti; dokler ne dosežemo svojih pravic, ne pošljemo nobenega otroka v šolo!«

— Sodnik pred sodiščem. Sarajevsko sodišče je sodnika Boškiča, ki je bil tožen, da je bilo l. 1914. po njegovi krivdi

ustreljenih 71 kmetov iz Foče, oprostito. Razsodbo utemeljuje s pomanjkanjem dokazov. Državni pravdnik je proti razsodbi vložil ničnostno pritožbo. Boškiča so obdržali v zaporu.

— Občinski zastop v Zemunu. Pri nadomestnih volitvah v Zemunu so bili izvoljeni 3 Hrvati, 5 Srbov in 3 Nemci. Za župana je bil soglasno izvoljen dr. Vladimir Nikolić.

— Češki zunanji minister o položaju. »Neue Freie Presse« je priobčila interview svojega pariškega dopisnika z zunanjim ministrom dr. Benešem, dne 26. julija. Dr. Beneš upa, da bodo češke želje glede tešinskega vprašanja izpolnjene. Avstrija se zelo zanima za usodo tešinskega ozemlja. Minister dr. Beneš je izjavil, da upa, da bo Avstrija zelo dobro izhajala s Poljsko in Češkoslovaško. Češkoslovaška se ne boji boljševiškega napada. Boljševiki, v sedanjem položaju najbrže ne bodo šli v Varšavo, ampak se bodo ustavili na diplomatski fronti. Dr. Beneš ne verjame, da bi Rusi in Nemci delovali skupno. To bi bila politika obupa. Med drugim je izjavil tudi minister: »Ne verujemo v finis Poloniae. Podonavska konfederacija je nemogoča. Samo Avstrija si je želi vse druge države pa se je branijo, ker ne odgovarja sedanjim političnim resnici. Vendar pa vsled tega še niso izključene prijateljske vezi in resnično zblizanje. Treba je samo druge koncepcije odnošajev. Pri nas je zato toliko dobre volje, da je možno uresničenje tega vprašanja.

— Zamenjane vloge. Zabavno je opazovati, kako so politične stranke v Avstriji o priliki dogodka v Fürstenfeldu zamenjale svoje dokedanje vloge. Dočim so socialisti, katih sovjetska armada je doživela tu grdo blamažo, krvavo resni in rožljajo proti Ogrski s sabljo, kakor le kdaj kak pruski general in vojni hujskač, se pa »Reichspost« škodoželjno muza in spominja na mir in treznost. Tako-le je njeno mnenje: »Kakor stvari stoji, je za nas najboljše, ako se varujemo velikih kreten in opustimo vse, kar bi bilo podobno zažiganju. Nemška Avstrija mora voditi absolutno mirovno in spravljivo politiko, ne pa politiko protestov, bojkotov in rožljanja s sabljo. Naša država je rojena za pacifizem in bi utegnila kot pacifična vzor-država, ki se načelno odreka vsem sredstvom sile ter se popolnoma zanaša le na moralno orožje prava — steči v svetu še gotov ugled, da celo spoštovanje, vpliv in moč. Eksperimenti z militarizmom, opičje ponesmanje njegovih zunanosti — kajti kaj več ne zmoremo — nas le smešijo, kajti le zelo majhne otroke plaši parkelj, večje, pametnejše, slutnje in vedeže pa izziva na napad. Za našo nemškoavstrijsko republiko velja: Ne igray se s puškami! Da bi jih bili že davno prodali raznim povpraševalcem, ki so se oglašali, potem ne bi potrebovali grešno dragega aparata za njihovo stražo, za katero se, kakor uči fürstenfeldski slučaj, ljubitelji naših orožnih zalog niti najmanj ne zmenijo in vrhu tega bi si bili prihranili skrb in blamaže in povzdignili našo valuto in življenske pogoje prebivalstva.«

Dnevne novke.

— Promoviral je za doktorja prava na dunajskem vseučilišču urednik »Slovenca« Engelbert Besodnjak.

— Na kateri strani je plemenitost? Pišejo nam: Nasprotniki krščanskega pokreta so zadnje dni, ko so videli ogromne, organizirane vrste naših ljudi v Mariboru, ali pa vsaj slišali o veličastnem uspehu našega orlovstva, vso svojo jezo in nevoljo

LISTEK.

Brata.

Spisala Eliza Orzeszkowa. — Iz poljščine prevedel Fr. Koblar.

(Dalje.)

Danes si oster kot žpanski poper; toda ne čudim se temu. V tem strnišču, a predvsem tesnosti razmer in pogojev človek lahko postane žaltav, kisel in začne pri živem telesu gniti. Kar me je najbolj podžgalo k odhodu v one daljne kraje, je zlasti to, da bom mogel širokopotezno delati. Saj sem kvalificiran agrarec in imam veselje do velikega gospodarstva, ki je v moji mali Zalesnji že začelo sikati, tako ga je davilo. Tam na ogromnih ravninah in komaj načetih s kulturo se moje prsi široko oddahnejo in tam dobiš možnost, da se moja ramena razširijo...«

Hornicz se je v sruju malo ohladil; sedel je s podprto glavo — bil je zelo otožen.

»Široko delovanje, dihanje s polno sopo, to so zelo močne vabe. Želim ti uspeha.«

»Hvala ti! Ali mi odpustiš radi Pavleka?«

Hornicz je mirno odgovoril:

»Samo samemu sebi ne odpuščam, ker sem se že enkrat zapravlil v pleve, čeprav sem že star vrabec...«

»Kakšne pleve?« je vprašal Gorkiewicz.

»Tvoja načela in hvaležnost tega mladenci.«

Gorkiewiczu so se zaiskrile oči, ugriznil se je v ustnice in pograbil z mize čepico.

»Pridem še, da se vred odhodom poslovim. Danes moram še na več krajev.« Hornicz je vstal in se komaj s konci prstov dotaknil dlani, ki mu jo je podal Gorkiewicz. Vprašal ga je:

»Kaj bo z Zalesnjo?«

»Dam jo v najem.«

»In gotovo sčasoma prodas?«

»Nikoli, dokler bom živ!« je vzneseno vzkliknil Gorkiewicz.

»Dragi moj«, je dejal Hornicz, »izrazi: nikoli in vedno se ne bi smeli dotikati ust človeka, ki noče lagati pred drugimi in pred samim seboj.«

Dve minuti nato je Gorkiewiczeva brčka zaropotala na dvorišču; Hornicz je stal pri oknu in z očmi tiral odhajajočega soseda, misleč si: »Široko delovanje, dihanje s polno sopo, in otroci bodo preiskrbljeni za prihodnost... Gotovo, čeprav bo imel tudi le drobtinice duševnega in družabnega zadovoljstva... vse to bo

imel in za tem se je ravno podal. Kdo izmed naju je pameten, kdo neumen?«

Kljub vsemu je čutil za odhajajočim občutno žalost. To, kar ju je vezelo, ni bila ravno prijaznost, samo prijazno razmerje. Hornicz ni odpiral duše pred Gorkiewiczem, kajti mnogo je bilo tu stvari, ki bi jih komaj rodnemu bratu mogel zapuati. Toda v veliki prostranosti je bil to edini človek, ki je bil na isti duševni višini ko on. Ko ga ne bo več, se mu končno zapro usta. V dolgih jesenskih in zimskih mesecih je Gorkiewicz tuptam prišel v Zapolanko in ravno v ti sobi sta se po cele ure razgovarjala o življenju, o knjigah in raznih zadevah tega sveta. Sedaj je tudi to prešlo. Tudi Pavlek izgine. Ali to bodo navadne in njemu že dobro znane stvari. Ne le prvi, niti deseti ni gledal nestalne in nepreprečljive izpremembe obzorja, ki se nabere v nagnjenjih in navadah okoli človeka. Vsakokrat je čutil otožnost radi izpremenljivosti pozemskih stvari, ali postala mu je tudi ta že vsakdanja. Včeraj je bila, danes je ni več, danes je, jutri ne bo več; starodavna in splošna zgodba. Toda globlje in ostreje mu je segal v srce vzrok, radi katerega sta dva človeka hotela izginiti iz njegovega življenja. Bilo je to pehanje za večjimi ugodnostimi in različnimi prijetnostmi — nič več: dohodki in kariera! Niti oddaleč ne obveznost in ne hrepenenje, ki sega

preko mej njunih osebnih zadev nižje vrste — samo dohodki in kariera! To je pripeljalo za seboj vrsto razmišljanj in temnih preudarkov, ki niso imeli neposredne zveze z njim samim, toda bili so v zvezi z njegovim tesnim in temnim naziranjem o ljudeh in raznih svetnih zadevah.

Pri tem je bilo varanje. Gorkiewicz je matrik za človeka, ki razume življenje tako, da je oddano obveznostim višje vrste. Pavleka je sam učil življenje tako umevati, in zdelo se mu je, da ga je naučil. Varal se je, a ne popolnoma. Gorkiewicz je bil v resnici priden in resen človek, a Pavlek — dober in hvaležen mladenci, le da te njune lastnosti niso bile v gotovi meri in da nista imela gotove sile.

Ravno ista zgodba je pri naravi njegove žene in njene sestre. Sabina je bila pridna in dobra žena, toda omejena in slabotna ko pišče; Rozalija — izobražena ali izpremenljiva ko val. V tem ni prav nič tolažljivega; še več, to je prav najžalostnejše. Z veliko uteho bi si namreč dejal: to so lopovi in hudičice, to junaki in angeli, ali vsaj: poiščimo junake in anjele!

Toda gotovost, da vse na zemlji, ki navsezadnje ni slabo, tudi dovršeno ni — in, če ni umestno, da bi na kaj pljuvali, tudi ni potreba, da bi pred čem poklekali — vse to vlija v srce in čustva neznošen stud,

(Dalje.)

izlivali v ogabnih psovkah na udeležnike in udeležnice mariborskega slavlja. Pobalinstvo in divjaštvo, ki je tuhtalo buknilo na površje iz krogov svobodomiselnosti, se samo obsoja. Najbolj žalostno je pa, da se nizkotno obnašanje nasproti osebam krščanskih organizacij poraja celo med liberalnimi zastopnicami »nežnega spola«. Dne 2. avgusta se je peljala neka ljubljanska gospodična v narodni noši iz mariborskega tabora domov. Med vožnjo vstopi družba znanih gospodičen v isti voz; komaj ugle dajo narodno nošo omenjene Ljubljančanke, so že letele razne psovke nanjo. Napadena gospodična je prezirala hladnokrvno vso to »olikanost in dostojnost«, končno pa ni kazalo drugega, nego da se je umaknila v drug voz k dostojni družbi. Ta slučaj, ki ima pa dosti podobnih, dovolj osvetljuje ostudno propadlost, v katero se pogreza slovenski svobodomiselni krogi. Vsaj nekoliko najnižje in primitivne olike bi zahteval človek povsod tudi od liberalnega žentstva. Ali bomo tako daleč prišli, da bo treba še na železnica vpeljati varnostne organe zoper svobodomiselno podivjanost? (Op. ur. To je samo eden izmed teh slučajev in ne najznačilnejši. Ko odidejo naši gostje, bomo o tem spregovorili besedo.)

— **Važno za javne nameščenice.** Mnogo uradnikov in drugih javnih nameščenec je prejele svoja posojila pri raznih denarnih zavodih, ki se nahajajo v Avstriji. Vse od nizkega kurza avstr. krone bi bilo priporočati vsem obvezancem, da to ugodno priliko hitro izkoristijo ter svoje dolge pri avstr. zavodih poravnajo. Avstrija je sklenila zakon o oddaji premoženja, zato se lahko kurz avstr. krone zopet dvigne. Poleg tega ni izključeno, da se sklene med Avstrijo in našo državo tak dogovor, da bodo morali tudi jugoslov. državljani svoje dolge vračati zavodom v Avstriji v jugoslovanskih kronah. Vsa daljnja pojasnila daje brezplačno »Vzajemna posojilnica v Ljubljani« (preje »Vzajemno podporno društvo«) Kongresni trg št. 19. Ta za druga izpelje vse tozadavne transakcije proti povratilu le v resnici naraslih stroškov. (k)

— **Veliko število vajencev,** iz poštenih rodbin s primerno predizobrazbo imajo v evidenci opdržnice »Državne posredovalnice za delo« v Ljubljani, Mariboru, Ptuj in Murski Soboti. Mojsiri interesitja, ki bi sprejeli kakega v pouk, naj se zglasijo čim prej pisмено ali ustmeno med uradnimi urami v eni izmed navedenih podružnic.

— **Uvedba selske poštne službe.** S 15. avgustom t. l. se uvede pri poštne uradu Videm pri Krškem dostava poštne posiljatev po selskem pismonoši v popisni kraj Sremič. Dostava se bo vršila vsako sredo in soboto.

— **Centralnemu odboru »Udruženja jugoslov. akademske omladine iz Primorja«** je daroval za revne dijake iz zasedenega ozemlja »Klub Primorka« 5000 K. V isto svrhu g. Koritnik, lastnik hotela »Slon« 400 K. Najiskrenejša zahvala. Posnemajtel

— **Velika ljudska in vrtna veselica prostovoljnega gasilnega društva na Vrhniki,** ki se ni mogla vršiti 1. avgusta vsled slabega vremena, se priredi v nedeljo dne 8. avgusta. Spored isti (pasja dirka, dirka v vrečah, srečolov, šalijava pošta, tekma lepote, indijski fakir, bitka v čolnih, požar na Ljubljani, serenada na vodi); nova točka: naš prijatelj in večkrat odlikovan atlet Jurij vabi k rokoborbi 2 tekmo atlete. Natančnejša poročila daje odbor. Po prihodu vlaka iz Ljubljane na Vrhniko pešizlet ljubljanskih gostov pod vodstvom odbornikov gasilnega društva k izvorom Ljubljanice v Retovje in Močilnik. Početek veselice ob 4. uri popoldne. Povratek ljubljanskih in drugih gostov z velikimi čolni v Ljubljano. Kdor se želi udeležiti te romantične vožnje, naj se nemudoma prijavi odboru z dopisnico, da mu bode zagotovljen prostor. Vstopnina 5 K; voznina po Ljubljani približno 8 K za osebo. Gasilec v kroju vstopnina 2 K. Posebna vabila se ne razpošiljajo. K obilni udeležbi vabi. — Odbor. (k)

— **Rop v cerkvi in poskušen vlom v župnišče.** Iz Zagradca na Dolenjskem se poroča: Dne 27. julija so tatovi vlomili v cerkev, odnesli vso zlatino in veliko perila. Nato so vdrl v župnišče, hoteli najprej vse pomoriti in potem oropati. K sreči jih je g. župnik že preje prepoznal s strelom iz samokresa. Ptički so že prijeti. Vodja je roparske čete je — domačin — Alojzij Erjavsek.

— **Vlom.** V noči od 29. na 30. julija t. l. so doslej še neznani storilci vlomili v hišo posestnika Karola Novaka v Zajasovniku pri Trojanah in odnesli mnogo svilnatih robcev, žepnih robcev, predpasnikov, brisač, mnogo raznovrstnega ženskega in moškega perila, en pled, eno srebrno damsko uro, eno moško obleko, dva klobuka in več namiznih prtčev v skupni vrednosti 15.000 kron. Občinstvo se vljudo naproša, da bi bilo, če bi vlomilci kje kaj sličnega prodajali, oprežno, posebno pri brisačah, ker so imele črke J. N., ter bi storilce izročilo sodni oblasti.

— **Vohuna.** Pri Vrhniki so obmejni

organi prijeli dva sumljiva gospoda, ki sta risala okolico. Bila sta eden Rumun, drugi pa Oger. Sodi se, da sta vohunila.

— **Hudoben zločin.** Minoli mesec je bilo vlomljeno v tvornico J. Bahovec naslednik na Duplici pri Kamniku, katere tovarne lastnik je gospod Franc Remec. Iz transmisij v podzemlju je vlomilec ukradel 17 m dolg, 140 mm širok in 13 kg težak še malo rabljen transmijski gonilni jermen, vreden 10.000 kron. Tik opisanih transmisij tudi gonilni jermen iz platna, katerega je neznani lopov na dveh mestih prerezal in ga pustil na licu mesta.

— **Nove gimnazije.** S početkom prihodnjega šolskega leta otvori ministrstvo za prosveto po številnih manjših mestih štiri-razredne gimnazije. Dalje se bodo nižje gimnazije po manjših mestih razširile za 5. in 6. razred, a one, ki so doslej že imele te razrede, za 7. in 8. razred.

— **Vojaške godbe.** Za nadzornika vseh vojaških godb je imenovan višji kapelnik S. Pokorny. V naši kraljevini imamo sedaj 24 divizijskih godb.

— **Začasna delavska zavarovalnica zoper nezgode v Ljubljani** objavlja z ozirom na svoječasnno na tem mestu objavljeno obvestilo o preložitvi roka za predložitev preračunov za I. polletje 1920, da se po naročilu ministrstva za socialno politiko z dne 24. julija 1920, št. 8419, podaljšuje vnovič rok za predložitev preračunov za I. polletje 1920 radi predstojajoče novele na nedoločen čas. Do izrečnega poziva od strani podpisane zavoda se torej preračuni za I. polletje 1920 nima predložiti. Zamudne obresti se ne bodo računale radi te zakasnitve.

— **Bogoskrunstvo.** V imenu Njegovega Velikanstva Kralja Miha Moškerc, roj. 30. okt. 1872 v Ljubljani, prist. v Ljubljano, k. v. oženjen, odgovorni urednik »Slovenca« v Ljubljani, kaznovan, ter Jože Rutar, 40 let star, roj. v Bistrici v Rožu, prist. v Ljubljano, k. v. oženjen, odgovorni urednik »Večernega lista« v Ljubljani, a t a k r i v a, da sta priobčila i. s. Miha Moškerc v številki 73. dnevnika »Slovenec« z dne 31. marca 1920 pod naslovom »Bogoskrunstvo«, Jože Rutar pa v številki 72 dnevnika »Večernega lista« z dne 30. marca leta 1920 pod naslovom »Bogoskrunstvo na Bledu« sledečo notico: Blejski Sokoli so se proslavili s čini, ki so na sramoto celemu sokolstvu. Pred tremi tedni se je spravila skupaj družba 14 mladih Sokolov, med njimi učitelj Grundner iz Gorij, v gostilni Sokola Florjanciča na Bledu. Duh in razpoloženje te družbe je bil tak, da si je dal duška na ta-le način: Sneli so s stene križ, ga zasramovali in strli. Potem so šli v v gostilno Mangart in tam storili enako bogoskrunstvo s križem. Od tod so šli na plano — razbijati kapelice. Poškodovani so tri kapele, katerih dve sta bili delo ahitekta Vurnika, vse tri pa so bile blagoslovljene in služijo kot oltar o Sv. Rešnjem Telesu. To divdvaštvo — ki je le člen v dolgi verigi protiverskega početa blejskega Sokola — je vse ljudstvo do skrajnosti razburilo in na praznik Marijinega oznanenja dne 25. marca se je vršila javna zadostilna procesija ob ogromni udeležbi prebivalstva. Svojo sodbo bo izrekli še sodišče. Stražmojster Rakovec je v svojem poročilu na sodnji omenil samo eno kapelico in obtožil samo dva preprosta fanta, toda ljudstvo pričakuje, da bo sodna roka doslegla tudi ostale krivce, pa naj bodo tudi sinovi »višjih« družin in bogatašev. A vodstvo Sokola pozivljamo, naj pazi, da se sokolske telovadnice ne bodo spremenile v telovajnico. — S tem sta zakrivila prestopke zanemarjenja primerne pazljivosti v smislu člena III. zak. z dne 15. X. 1868, št. 143 d. z. in se obsojata v smislu tega postopnega določila i. s. Miha Moškerc na 120 K denarne globe v slučaju neizterljivosti na 12 dni zapor, ter Jože Rutar na 40 K denarne globe v slučaju neizterljivosti na 4 dni zapor, ter imata tekoma 14 dni po pravomočnosti sodbe i. s. Miha Moškerc v dnevniku »Slovenec«, Jože Rutar pa v dnevniku »Večerni list« to sodbo na svoje stroške objaviti na istem mestu. Dalje se imenovana obsojata po § 389 k. pr. r. na povračilo stroškov kazenskega postopanja. Razlogi: Notica z inkriminirano vsebino priobčena bila je v dnevniku »Slovenec« dne 31. marca 1920, v dnevniku »Večerni list« pa dne 30. marca 1920. Taki je bil odgovorni urednik »Slovenca« Miha Moškerc, odgovorni urednik »Večernega lista« pa bil je Jože Rutar. Obtožbenca se zagovarjata, da ne vesta, kdo je to notico pisal, in da je pred objavo nista čitala. Ker tvori vsebina priobčene notice pregrešek po § 487 k. z. je potem takem krivdorek utemeljen. Obtežilo je pri Moškercu povratek; pri Rutarju ni nič obtežilnega. Olajšilnega ni. Kazen, ki je po navedenem zakonu izmeriti z denarno globo od K 40 — K 400, je torej krivdani in premoženskim razmeram obtožencev primerna. Objave sodbe je sodišče odredilo vsled predloga zasebnega iztežila glasom § 39 tiskovnega zakona. Izrek o kaz. troških se opira na § 389 k. pr. r. — Ljubljana, dne 14. 6. 1920. — Okrajno sodišče v Ljubljani oddelek II. dne 11. julija 1920. — Avsec I. r.

Iz zasedenega ozemlja.

z Upor vojakov v Logatcu. V Logatcu so izbruhnili 28. m. m. veliki vojaški upor. Neki italijanski častnik je namreč odredil, da se mora zapreti neki vojak, ker ga ni vojaško pozdravil, kakor je to predpisano. Vojaka so res zaprli, kar je povzročilo, da so se potegnili za njega in se uprli vojniki XIV. italijanskega pešpolka brigade Pinerolo. Uporni vojniki so zahtevali od častnikov, da naj vojaka izpuste iz zapor, toda ker so njihovo zahtevo odklonili, so se vojniki oborožili in so napadli častnike. Vnel se je pravcati boj, v katerem so bili ubiti 3 italijanski častniki, 15 so jih po nevarno ranjenih prepeljali z avtomobili v Trst. Z avtomobili so se nato pripeljali karabinjeri s strojnimi, kateri so uporne vojake obkolili in jih razorožili. Uporni polk št. 14 brigade Pinerolo so premestili v Videm.

z Vojaški nemiri v Idriji. V Idriji so se zgodili te dni veliki vojaški škandali. Častniki so namreč zahtevali od vojakov, da jih morajo, kakor je to predpisano, vojaško pozdravljati. Vojaki pa častnikov niso ubogali in so pričeli kar na cesti v veliko zabavo Idrijčanov in Idrijčank klofutati italijanske častnike.

z Prvačina. V nedeljo dne 25. julija 1920 smo vprizorili A. Medvedovo igro »Za pravdo in srce«, ki se je nad vse pričakovanje dobro obnesla, akoravno smo imeli samo en izvod omenjene igre na razpolago in smo morali vse vloge sami prepisati. Učili smo se tudi brez vsakega režiserja in smo si morali omisliti povsem nov oder, ker je prejšnjega odnesla vojna vihra. Na zagrinjalu novega odra stojijo črke »Na zdar« in pa »Naprej s kulturo«. In ker hočemo res naprej s kulturo in nečemo zaostajati za našimi srečnejšimi brati v Jugoslaviji, se obračamo na vse brate onstran demarkacijske črte, da nam pri-skočijo na pomoč s kakimi igrami, ki jih tu ni dobiti tudi za drag denar, za kar se že vnaprej najtopleje priporočamo. — Vsi prispevki naj se blagovolijo vposlati na naslov A. Zorn, Ljubljana, Stari trg 28/III.

Koroške novice.

z Klopinsko jezero. S 4. avgustom se zopet odprli poletni poštni urad Klopinsko jezero, ki bo posloval do 30. septembra t. l. Poštni okraj tvorijo kraji Klopina, Grobljaves, Zgornji in Spodnji Podgrad in Zgoranje Zamanje, ki se za omenjeno dobo izločijo iz dostavnega okraja poštne urada Sinčaves. Zvezo bo imel urad Klopinsko jezero s peškopostnim spojem k in od vlaka Maribor—Grabštanj 415 (pot. pošta M.—Gr. 82). Dostava se vrši v krajih Klopina in Spodnjem Podgradu dnevno razen ob nedeljah.

Ljubljanske novice.

z Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. V sredo ob 20. uri sestanek mešanega zbora. Sprejemajo se novi člani in članice, ki imajo dober glas, veselje do petja in za vestno društveno delovanje potrebno resnost. Pogovorimo se obenem o nameravnih nastopih v bodoči sezoni. Odbor. (k)

z Izletnikom na Črnuče prihodnje nedelje sporoča priprav. odbor, da je vsakomur ondi zagotovljeno opoldansko kosilo, kdor se najkasneje do četrtega opoldne zgleda zanj v trafikki g. Soukala ali v delavskem konz. društvu na Kongresnem trgu. Cena za kosilo 10 K za osebo. Onim, ki so se že prej prijavili, se ni treba vnovič zglasiti.

z Seja za koroški cvetlični dan v prid plebiscita se vrši danes v sredo zvečer ob 6. uri v mestni posvetovalnici. Vabijo se vse gospe in gospodične ter gospodje, brez razlike strank, ki se nameravajo udeležiti te zadnje prireditve. Pričakujemo mnogobrojne udeležbe.

z Most Opekarska cesta—Prule bi že bil popolnoma dovršen, če bi ne zmanjkalo za pol mostu plohov. Hudobni jeziki pravijo, da stoji sedaj še drevesa v gozdu, iz katerih bodo našagani ti plohi. Ali je to res?

z Vlom na Viču. V noči na soboto 31. julija je bilo vlomljeno na Viču pri Golobu. Zločinci niso imeli posebne sreče, ker so uplenili samo osem zavojev globina.

z Nevaren pustolovec se je pojavil v Ljubljani. Hodil je okoli raznih strank v Ljubljani in je ukradel gospej Zlatki Vratarič na Rinski cesti 2400 K. Pustolovec je 25—30 let star, srednje postave, plavalas, pristrženih brk, oblečen je v sivo obleko s sivo športno čepico. Košenega, ploščnatega obraza je. Predstavlja se je strankam, da se piše Schmied.

z Pregledovanje pri trgovcih sladkorja. Organi osrednjega verižniškega urada so zapolnili 152 kg skritega sladkorja pri nekem trgovcu v Ljubljani.

z Vodo je zliha neka stranka na Kongresnem trgu in polila podporočnika Bogdana Nazodeta.

Najnovejša poročila.

DR. POLIČ — MINISTER ZA KONSTITUANTO?

LDU Belgrad, 3. avgusta. Sinoči je došel iz Zagreba v Belgrad dr. Ladislav Polič. V političnih krogih se govori, da sprejme ministrstvo za konstituantno po Protičeviću, ker se oba strinjata, da se Jugoslavija razdeli v 8 pokrajin. V tem primeru bi radikali dobili portfelj za šume in rude, in sicer prihaja za to mesto v poštev dr. Laza Marković.

JADRANSKO VPRAŠANJE.

LDU Belgrad, 3. avgusta. Kakor se brzojavlja iz Rima, piše »Gazzetta del Popolo«, da bodo na prihodnjem svojem sestanku Lloyd Gorge, Millerand in Giolitti razpravljali tudi o jadranskem vprašanju skupno z reškim.

ZAGREBSKI OBČINSKI SVET.

LDU Zagreb, 3. avgusta. Dne 8. in 9. t. m. se bo vršila prihodnja seja občinskega sveta, katero zahtevajo demokratiški zastopniki radi izključitve frankovskih občinskih zastopnikov dr. Prebega, Hrustića in Košutića. Na isti seji se bo izvedla volitev novega župana. Potem se bo vršila še ena seja, na kateri bodo izvolili podžupana in posamezne odseke.

CRNOGORSKI USPEHI PROTI ALBANECM.

LDU Belgrad, 3. avgusta. Iz Cetinja javljajo, da so Crnogorci imeli lepe uspehe proti upornim albanskim plemenom in da zahtevajo zasedbo Skadra.

REVOLUCIONARNI ITALIJANSKI VOJAKI.

LDU Split, 3. avg. Iz Šibenika javljajo: Včeraj so odhajali odtod nekateri oddelki vojaštva, namenjenega v Albanijo. Vojaki so šli brez orožja in v spremstvu karabinerjev. Vse ulice so bile zastražene s strojnimi, da bi kdo ne pobegnil. Vojaštvo je vzklikalo revoluciji in proti vojni. Parnike, s katerimi odvažajo vojaštvo, spremljajo torpedovke. Zdi se, da se vračajo časi bivše Avstrije, ko so gnali vojake razorožene na fronto.

POGAJANJA MED RUSI IN POLJAKI.

LDU Moskva, 3. avgusta. (Brezlično) Ljudski komisar za zunanje stvari objavlja uradno: Potem ko je sovjetska vlada odklonila posredovanje Anglije za dosega miru, je poljska vlada dne 22. julija predlagala Rusiji, skleniti premirje in začeti mirovna pogajanja. Rusija je nato predlagala poljski vladi, naj dne 30. julija odpusti svoje pooblaščenec zastopnike na fronti. Dne 1. avgusta je poljsko odposlanstvo izjavilo ruskim pooblaščenem v Baranovičih, da ima od poljskega vrhovnega poveljništva pooblastilo, skleniti premirje. Ruski pooblaščenec so nato izjavili, da morajo imeti zastopniki poljske vlade poleg pooblastila za sklepanje premirja tudi pooblastilo za mirovna pogajanja. Zaradi tega so predlagali, naj poljsko odposlanstvo stopi v stik s svojo vlado, da nova pooblastila dosepejo v Minsk dne 4. avgusta.

LDU Moskva, 3. avgusta ob 3. uri zjutraj. (Brezlično) Poljski pooblaščenec za premirje so poljskemu ministru za zunanje stvari Sapiehi poslali nastopno brzoljavko: »Odposlanstvo poveljništva sovjetske zapadne fronte je dospelo v Baranoviče in nam je naznanilo, da se hoče sovjetska vlada hkrati s premirjem pogajati tudi za mir. Predlagali so nam, naj začnemo pregovore dne 4. avgusta v Minsku. Sovjetska vlada zahteva novo odposlanstvo z odgovarjajočimi pooblastili, ali pa izpremembo naših pooblastil. Ker ne moremo začeti pogajanj za premirje, ker imamo od poljske vlade pooblastilo samo za to, smo sklenili vrniti se v Varšavo. Urublewski.«

LDU Berlin, 3. avg. (DunkU) Listi poročajo iz Kodanja: Ruska brezlična brzoljavka veli, da so Rusi zasedli Brest-Litovsk. Rusi so prodrli narevsko črto in so pri Kovelu potisnili Poljake do Stochoda nazaj. Ruske čete se pri Brodjuju bejajo z mnogobrojno poljsko konjenico, ki naj tam zadržuje njih prodiranje. Vendar pa mora priznati ruski generalni štab, da je general Wrangel z angleško pomočjo pri Aleksandrovske izvojeval veliko zmago in napredoval za 80 km.

BORZA.

LDU Belgrad, 3. avgusta. Borza. Devize: Berlin 183—184, Italija 425—427, London 285—305, Newyork 74—80, Pariz 580—590, Praga 0—153, Dunaj 39,50 do 40. Valute: dolarji 75,25—76, avstrijske krone 43—0, carski rublji 128—130, češkoslovaške krone 150—0, francoski franki 580—610, napoleondori 321—326, nemške marke 186—187, rumunski lei 188—189, italijanske lire 435—438.

Prosveta.

pr Slavnostni koncert »Ljubljane«, ki se je vršil v soboto zvečer v Götzovi

dvorani v Mariboru, je iznova dokazal, kako naša organizacija tudi na glasbenem polju stremi za vedno višji cilj. Spored je bil jako pester, srečno izbran; otvoril ga je Premrlav šesteroglasni mogočni zbor »Z glasnim šumom s kora«. Za njim je naša srca ovela s tajinstvenim dihom nastajajoče noči Adamičeva »Večerna pesem I.« Slikoviti vzhod meseca, ki ga skladba sicer na preprost, toda izrazit način podaja, je zbor prepričevalno zadel, kakor da se mehka mesečina v vedno širšem toku razliva nad mirno dretnoto pokrajino. Večerni zvonček, ki se iz dalje glasi v tenoru, je priklical dr. Schwabovo nežno občuteno »Zdravo Marijo«, ki je poslušalstvo izredno ogrela. Z dr. G. Ipavčev o lahko umevno, pa v srce segajočo »Mlado« se je končal prvi del, obsegajoč novejšo slovenske umetne pesmi. V drugem delu je nastopil moški zbor z narodnimi pesmimi i s Sedlakovima češko »V širom polju« in moravsko »Co to máš, děvče?« in Pokornega slovaško: »Pasol Janko tri voli.« Bile so dobro izbrane, dokaj karakteristične po ritmu in napetosti; vendar pa hkrati take, da jim je tudi neizobražen poslušalec z velikim užitkom sledil. Slovaško je moral zbor ponavljati, dasi je očitno hotel preslišati glasne zahteve občinstva. Za temi sta prišli Devovi Koroška »Čej so tiste stazice?« in Štajerska »Plavarska«, ki je izvala gromovito odobravanje. Konec je otvorila nekoliko sentimentalna Devova »Barčica«, primorska narodna. Vilharjeva črnogorska »Težko travi«, je polna kontrastov: za najgloblje bolesto udari nenadoma najsilnejša, prekipelava radost na dan. Bolj krotka je sama po sebi Bajukova hrvatska: »Djevojka je ružu brala«, pa jo je s spretno porazdelitvijo posameznih kitic med razne glasove in iznajdljivo agogiko spravil do nepričakovano velike moči. Strastvena srbska »Lepa Mara« in slovenska »Veseli letni časi«, ki je priklicala v dvorano veliko gorke veselosti, sta v jako dobrem kontrastu završili lepi večer. »Ljubljana« in nje pevovodja Bajuk sta javno preizkušnjo pred najširšo javnostjo častno prestala. — Pri koncertu je s štirimi točkami nastopila mlada češka umetnica, Orlica, gospodična M. Kreyzlova, prof. klavirja v Brnu. V Dvořakovi »Nočni cestou« je pokazala izredno nežno čustvovanje. Takoj po prvih tonih smo se zazibali v tista voljna čustva, kakršnih je polna poletna noč, odeta v pajčolan iskričih se lučec, plavajoča v omamljajoče se prelivajoči srebrni mesečini. Prožnost in gibkost udara nas je prijetno iznenadila. — Sukov »Jaro« in Smetanova

»Fantazija po narodnih pesmih« sta pa pokazali, da je v pianistini tudi temperamenta in umetniške in fizične sile, ki se bo pa brezdvoma še močnejše razvila. Lisztova parafraza o Rigoletu je pokazala, da je mlada umetnica kos tudi najtežjim tehničkim zahtevam. Umetnici k nenavadno lepemu uspehu najiskreneje čestitamo in ji želimo obilo sreče na umetniški poti, ki jo na njej spremljata tako velika resnoba in globoko pojmovanje. Občinstvo je umetnico z zanimanjem in napetostjo poslušalo in plemenito igro burno odobravalo. Dr. Fr. Kimovec.

Cerkveni vestnik.

c Na Črnučah bo prihodnjo nedeljo ob 9. uri duhovno opravilo za člane Moške Marijine družbe in njih prijatelje. Med sv. mašo skupne sv. obhajilo. Popoldne ob 2. uri slovesno litanije. Želi se polnoštevilne udeležbe od strani članov, prijatelji dobro došli!

c »Šolski dan«, 18. julija so imeli katoličani na Italijanskem »šolo«. Povsod so spretni govorniki zborovalcem pojasnjevali pomen katoliške svobodne šole. Razdeljevali so letake in knjižice o dolžnostih staršev in šole. Po sklepu so imeli še cerkvene pobožnosti. Enako energično nastopajo katoličani v Italiji tudi zoper nameravano postavbo o ločitvi zakona.

Dijaški vestnik.

d Duhovne vaje za akademike in abituriente se prične dne 6. avgusta zvečer. Vsi tovariši naj se nemudoma priglase upravi škof. zavodov v št. Vidu nad Ljubljano. Tovariši naj pridejo v št. Vid tekom petkovnega popoldneva. Cong. Mar. accad. v Ljubljani.

Gospodarstvo.

g Na zimski kmetijsko-gospodarski šoli v Repnjah (p. Vodice na Gorenjskem) se prične novo šolsko leto s 15. oktobrom t. l. Šola traja 6 mesecev, od 15. oktobra t. l. do 15. aprila 1921. V zavod se sprejme 12 gojenk z vsi potrebno oskrbo. Oskrbovalnina znaša 240 K na mesec v denarju in v živilih pa za celi tečaj 50 kg bele moke, 4 kg masti in 4 kg sladkorja. Prošnje za sprejem gojenk, ki morajo biti najmanj 16 let stare, je vlagati do 10. septembra t. l. pri vodstvu kmetijsko-gospodarske šole v Repnjah p. Vodice na Gorenjskem. g Dobava industrijske soli za obrtnike. Uradu za pospeševanje obrti v Ljubljani je dovoljena dobava desetih vagonov industrijske soli. Obrtniki, ki se za sol interresirajo, naj prijavijo svojo potrebo uradu do 10. avgusta t. l.

g Iskanje novih naftnih vrelcev. Kamor se da posneti iz poročil čeških listov, bodo letos napravili več poizkusnih zemskih lukenj v dosegu novih naftnih vrelcev in ne samo v gbelški okolici v nitranskem okraju, kjer so dali državni naftni vrelci lani več ko sedem in pol milijona kron čistega dobička, ampak tudi na Moravi v okolici Hodonina, Hluka, Bohmlavice, v zemlinski okolici in v Podkarpatih v užhoroski župniji, kjer se obetajo posebno bogati naftni vrelci.

g Velikanski deficit češkega državnega žitnega zavoda. Pod tem naslovom piše »Našinec«: Državni žitni zavod ima 1500 milijonov kron primanjkljaja. Tako so gospodarili s poljedelskimi pridelki. Državni žitni zavod ima 1000 uradnikov in uradnic, ki se neprestano vozijo po republiki zaradi raznih komisij, revizij, ogle-dov itd. Pri tem pa državni žitni zavod ne vodi sploh nobenih knjig in zaznamkov o milijardnem prometu, kakor je uradno konstatiral predsednik najvišjega račun-skega kontrolnega urada, Jasno je, da nima državni žitni zavod, pri takih razme-rah le velikanskega primanjkljaja, ampak da to stane republiko ogromne milijone, ki jih vsakakor morajo plačati davkoplače-valci. Takole je agrarnosocialistovsko go-spodarstvo v republiki!

Sodišče in policija.

s Obsojeni tržaški veleveržniki. V Jugoslavijo so prihajali tržaški veleveržniki z manufakture, katero so prodajali ljubljanskim manufakturstom z ogromnim do-ličkom. Te dni so organi verižniškega urada zaplenili trem tržaškim verižnikom manufakture, vredne 30.000 lir, pri kateri so nameravali zaslužiti 54.000 kron. Pri svojem dobičku so odšteli vse stroške in tudi carino. Na verižniškem uradu so bili obsojeni na zapleno blaga v vrednosti 30.000 lir, vsaki v dva meseca zapora in na globo 10.000 kron.

s Sin tožil očeta. Ivan Kožuh iz Ladje pri Medvodah je sprt s svojim očetom Francom Kožuhom; prepirla sta se zara-di žita, katerega ima oče izgovorjenega s sinom. Tisto soboto po sv. Rešnjem Tele-su je oče vpil nad sinom: »Baraba! Lump!« — »Mu lahko dokazem, da je res!« pravi stari Kožuh, — »Take besede se ne more-j dokazati,« pouči sodnik očeta. — »Ži-ta mi ni dal, kakor bi ga moral.« — »Oče mi niso vreč poslali, žito imam še vedno pripravljeno.« — Ker ni bilo mogoče sod-niku doseči sprave med očetom in sinom, je obsodil sodnik očeta zaradi razžaljenja časti na 14 dni zapora.

s Tatvina v Čabračah. Rudolf Peter-nelj iz Čabrač se je zagovarjal pred ljubljanskim deželnim sodiščem, ker je bil ob-tožen, da se je na večer 15. aprila 1920 vtihotapil skozi podstrežje v zaklenjeno

hišo Valentina Peternelja v Čabračah v času, ko je Valentinova rodbina večerjala in da mu je odnesel iz omare gotovine in denarnico v vrednosti 4000 K. Sodišče je Peternelja oprostilo.

s Vloma. Na Bleiweisovi cesti so vlo-mili dozdaj še neznani zločinci v kleti. Pri g. Travnu so razbili ključavnico in po-kradli vino. Vlomili so tudi v klet g. Ro-berta Moskovica in odnesli 10 kg masti in 300 jajc.

s Učitelj varnostne straže. Dne 26. t. m. je bil aretiran čevljarški mojster Ant. Zalar iz Rožne doline. Ob pol 12. uri po-noči je ustavil v Zidovski ulici službujoče-ga policijskega organa in zahteval od nje-ga ime ter pristavil: »P..... policaji, vam bom že pokazal in vas naučil vašo službo!« Ker le ni dal miru, ga je stražnik aretiral, nakar je Zalar zakričal: »Kar are-tirajte me, če se me upate; jaz imam brata pri sodnji, kar pa ne kaže pokazati!« Na poli-cijskem ravnateljstvu so Zalarja po pri-mernem nauku kaznovali na globo 300 K v korist mestnemu ubožnemu zakladu, oziroma na 15 dni policijskega zapora.

Prenočišče za učiteljstvo, ki potuje v Maribor, ima prenočišča: učiteljice v Lich-tenturnovem zavodu, a učitelji v bogo-slovju.

s Nedostojno vedenje na ulici. Anton Koprivc iz Horjula je okoli 22½ pred Na-rodnim Domom v Ljubljani klical: »Straž-niki!« In prišla sta dva stražnika, ki sta do-bila Koprivca močno vinjenega ležati na tla. Pripovedoval je straži, da sta ga dva neznanca podrla na tla, kar pa ni bilo res-nično, ker so ljudje povedali, da je Koprivc sam vozil barko in da je sam padel. Pre-peljali so ga v policijske zapore. Ko se je prespal, je moral plačati 150 K globe.

Izgubljena je bila denarnica ob ko-merzu Orlov v Unionu. Pošten najditelj naj jo vrne portirju v Unionu proti nagradi.

Dotični gospod, ki je pozabil srebrno palico v moji trgovini naj pride po njo. — Iv. Ravnihar, urar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 44.

Kdo ve kaj o Janezu Leben, ki se je nahajal v laškem ujetništvu. Zadnje dopi-snico je poslal 23. marca 1918 iz Degazito Alevamento Kavali Graseto Italia. Komur je kaj znano, naj sporoči proti povrnitvi stroškov njegovi materi Franciški Leben v Strahinji, p. Naklo, Gorenjsko.

Cvelična semena za jesensko setev kakor cinerarije, nageljčki, levkoje, primula, mačehe itd. v lepi izbiri, jamčeno zanesljiva, se dobe pri Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ulica št. 12. 2054

Prostovoljna javna dražba, raznega dobroohranjenega pohištva ter drugo, dne 10. avgusta t. l. ob 9. uri dopoldne na Selu št. 25. Pod vzklicno ceno se ne bode oddajalo!

Anton Gantar

kleparski mojster in vodovodni instalater, Mostni trg št. 9 v Ljubljani, se priporoča za vsa tozadevna dela.

Proda se: vel. preproga, stari čevlji, stavek, stena za predsobo, vel. stekel ovita s slamo, klopa za vodo, 2 ženski g. krili, dvojno blago, zastori iz blaga itd. — Prisofna ulica 3/L, Paternoster.

Sledilnik

večje vrste je naprodaj v Ljubljani, Zidovska ulica 5.

Žensko kolo

dobro ohranjeno se proda, Ogleda se v Ilirski ulici št. 25 pritično od 1.—2., ali od 6.—7. ure popoldan.

Proda

se lepa salonska garnitura. Kje? pove upravništvo »Slovenca« pod št. 3133.

Morska trava, lepa, zelena za po-steljno opravo se proda v večjih in manjših množinah pri A. Sušniku, trgovina z železnino, Ljubljana. 3132

Prodaja lesa.

Iz gozdov Ludovika Wittgensteina na Koroškem se proda: na Sinji planini pri Grebinju 950 kbm macesnovih hlodov, v okolici Sel nad Borovljami 400 kbm smrekovih in macesnovih hlodov ter 800 prm večinoma mehkih drv, — v ob-čini Šmarjeta v Rožu 800 kbm, v občini Slov. Plajberk 1000 kbm in v občini Loče 600 kbm smrekovega in macesnovega okro-glega lesa. Tudi se odda več vagonov smre-kovega lubja. — Ponudbe je vpslati do vstevšega 10. avgusta 1920 državnemu nad-zorništvu za Wittgensteinovo velepo-sestvo v Borovljah, kjer se dajo intere-sentom tudi vsa potrebna pojasnila.

1000 K nagrade

dobi, kdor mi preskrbi stanovanje z 2 sobama in skladiščem v okraju Kranja, Skofjeloke, Tržiča na promet-nem kraju. Kupim tudi event. manjše posestvo. Samo resne pisemne ponudbe po »trgovcu 3135« na upravo lista.

Kupujem vsako večjo množino

drva za kurjavo

in suhega lesnega oglja

kakor tudi vsakovrstna zelišča, kore-nine in cvetje za zdravilne namene. Prosim ponudbe z označbo cene in količine, dostavljeno na kolodvor

CIRIL ZAGORC, Sanja, Hrvatsko.

Prodaja lesa.

Iz gozdov ALFREDA VOIGTA na Ko-roškem se proda v reviru Ljubelj 1000 kbm, v reviru Sele-Kot pa 800 kbm smrekovih in macesnovih hlodov ter 300 prm mehkih in trdih drv. Ponudbe je vpslati do vstevšega 10. avgusta 1920 na državno nadzorništvu za Voig-tovo veleposestvo v Borovljah, kjer se daje interesentom tudi vsa potrebna pejasnila. 3049

Portlant-cement na drobno in debelo prodaja Ivan Pirnat, Vič 23, gostilna »Plevna«. 3112

Dvokolesa,

nova, kompletna z dobro pnevmatikom od 2200 kron. Pnevmatika po znižani ceni. Fr. Batjel, Ljubljana, Stari trg št. 28. 3096

Priletna, kuharica se takoj sprejme. samostojna. Plača mesečno 250 K. Naslov pove uprava lista pod št. 3119.

Tržaške bičevnike naravne, kakor barvane, vse ve-likosti nudi po nizki ceni. Ivan N. Adamič, Ljubljana. 3080

Stanovanje — ena soba meblirana brez perila in ako mogoče ena prazna soba in kuhinja — išče mirna zakonska dvojica (upokojenec) v bližini železniške proge med Borov-nico in Grosupljem. Naslov na: Vpo-kojenec, poštno ležeče, Mirna, Dolenj-sk. 3117

M. Kuštrin, Ljubljana

Dunajska cesta št. 20. Telefon št. 470. priporoča Avto-kolesa ter vsake vrste gu-miljevih predmetov, izolirane žice za elek-trično napeljavo, elektrotehnični material po najnižjih cenah.

F. Rossi-Reka

veletrgovina z deželnimi pridelki in moko

podružnica - Ruma

Telefon Interurban 21. Erzovaj: Rossi-Ruma.

Prodaja: koruzo, pšenico, oves, rž, ječmen, me-žanico in moko v najmanjših količinah od 5000 kilogram franko skladišče ali kolodvor Ruma.

K. WORSCHKE - MARIBOR

Gospodarska ulica št. 10.

Veletrgovina z manufakturnim blagom.

Priporoča svojo bogato zalogo po jake znižanih cenah.

Pozor!